

Dosarul nr. 2ra-360/21

Prima instanță: (Judecătoria Ungheni) M. Stratan

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) I. Secrieru, Iu. Cotruță, V. Mihaila

Î N C H E I E R E

03 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Patlatii Elena, reprezentată de avocatul Cojocaru Dorin și Calin Andrei, reprezentat de avocatul Roșca Ivan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Patlatii Elena împotriva lui Calin Andrei cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat în urma demolării neautorizate,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2020, prin care s-a admis apelul declarat de Patlatii Elena, s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Ungheni din 10 decembrie 2019 și s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a ț ă :

La 13 februarie 2015, Patlatii Elena a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Calin Andrei cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat în urma demolării neautorizate.

În motivarea acțiunii, Patlatii Elena a menționat că este proprietara a 1/3 cotă-parte din casa de locuit și anume ap. 4 din str. Alexandru cel Bun nr. 14 din or. Ungheni, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 19 septembrie 2012.

De asemenea, a invocat că 1/5 cotă-parte din casa de locuit menționată, aparține lui Calin Adnrei și anume apartamentul nr.3, apartamentele fiind în vecinătate, la același nivel, având podul și acoperișul comun.

Reclamanta a specificat că în anul 2012, Calin Andrei a demolat apartamentul său (nr.3), a tăiat bârnele podului comun și a scos acoperișul comun în lipsa autorizației respective, iar în rezultat s-a prăbușit podul din apartamentul nr. 4, acesta fiind imposibil de a fi exploatat.

Prin raportul de expertiză tehnică din 03 septembrie 2013, efectuat de Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și construcțiilor, s-a

stabilit că structura de rezistență a apartamentului la momentul examinării era într-o stare tehnică nesatisfăcătoare, apropiată de cea avariata, iar exploatarea normală a acestuia în starea tehnică depistată în timpul examinării este imposibilă.

Reclamanta a reiterat că s-a adresat lui Calin Andrei în vederea recuperării prejudiciului cauzat, însă pârâtul a refuzat să recupereze prejudiciul benevol, fiind astfel nevoită să se adreseze Procuraturii raionului Ungheni, care a constatat că lucrările de demolare s-au efectuat cu încălcarea prevederilor Legii privind autorizația lucrărilor în construcție.

Reclamanta Patlatii Elena a solicitat încasarea de la Calin Andrei a sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat în urma demolării neautorizate a podului și acoperișului.

Prin hotărârea Judecătorei Ungheni din 10 decembrie 2019, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Patlatii Elena.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2020, s-a admis apelul declarat de Patlatii Elena, s-a casat integral hotărârea Judecătorei Ungheni din 10 decembrie 2019 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Patlatii Elena.

S-a încasat de la Calin Andrei în beneficiul Elenei Patlatii suma de 56 072,20 de lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 1 612,16 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat în instanța de fond și suma de 1 216,62 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat în instanța de apel.

În rest, pretențiile au fost respinse.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că, în cadrul examinării cauzei civile, la cererea reclamantei, la 30 ianuarie 2018 a fost efectuată Expertiza judiciară, din care rezultă că prejudiciul cauzat reclamantei în urma demolării apartamentului 3, efectuată de Calin Andrei în scopul remedierii bunului imobil, constituie 296 538,76 de lei.

Totodată, instanța de apel a conchis că există legătura cauzală, dintre căderea tavanului apartamentului nr. 4, ce s-a produs în luna aprilie - mai 2013 și demolarea apartamentului nr. 3 - proprietatea lui Calin Andrei, care a avut loc în noiembrie 2012 în lipsa demarării lucrărilor de consolidare și susținere a structurii comune a acoperișului.

Analizând concluziile raportului de expertiză din 23 septembrie 2019, prin care s-a efectuat Expertiza judiciară repetată, instanța de apel a reținut că, legătură cauzală între tăierea grinzilor podului comun și prejudiciul cauzat proprietarului imobilului - apartamentul nr. 4 putea avea loc și anume prin faptul că proprietarul apartamentului nr. 3 - Calin Andrei, a demolat imobilul adiacent în noiembrie 2012, în lipsa autorizației de desființare, acordului vecinilor și expertizei tehnice, acțiuni ce au influențat asupra stării tehnice a apartamentului cu nr. 4 ce aparține Elenei Patlatii, în raport cu starea tehnică a acestuia de până la demolare, în proporții de circa 20%.

Astfel, la înrăutățirea (degradarea în continuare) a stării tehnice a bunului imobil cu nr. 4 au contribuit și alți factori de ordin obiectiv - influența condițiilor climaterice, acțiunile seismice, etc., care au provocat în timp uzura fizică egală cu minimum 60%; de ordin subiectiv - construcția ulterioară a unei anexe locative

neautorizate cu 2 nivele, resistemizarea ap. nr. 4 partea veche (inițială/existentă), spargerea unor goluri noi pentru blocuri de ușă, neexecutarea la timp (cel puțin) a reparației acoperișului și învelitorii lui.

Corespunzător, analizând concluziile menționate în Rapoartele de expertiză, instanța de apel a concluzionat că, starea tehnică a imobilului ce aparține Elenei Patlatii a fost afectată ca urmare a lucrărilor de demolare efectuate neautorizat de către Calin Andrei.

Totodată, instanța de apel a reținut și starea deplorabilă a imobilelor atât proprietate a Elenei Patlatii, cât și a lui Calin Andrei, vârsta imobilelor, cât și alți factori care au influențat prăbușirea podului casei reclamantei, însă aceste circumstanțe nu pot tolera și accepta acțiunile terților în vederea afectării dreptului de proprietate.

Cu referire la cuantumul prejudiciului solicitat de Patlatii Elena, instanța de apel a conchis că urmează a fi încasat de la Calin Andrei prejudiciul material în mărime de 56 072,20 de lei, stabilit în Raportul de Expertiza Judiciară repetată nr. 169, prin care s-a constatat că valoarea prejudiciului material cauzat în rezultatul prăbușirii porțiunii de tavan a bunului imobil nr. 4, constituie 56 072,20 de lei, or, s-a constatat și existența altor factori care au contribuit la cauzarea prejudiciului, și anume: starea deplorabilă a imobilelor atât proprietate a Elenei Patlatii, cât și a lui Calin Andrei, vârsta imobilelor, la aceasta au influențat mai mulți factori printre care influența condițiilor climaterice, acțiunile seismice, construcția ulterioară a unei anexe locative neautorizate cu 2 nivele, spargerea unor goluri noi pentru blocuri de ușă, neexecutarea la timp a reparației acoperișului și învelitorii ei etc.

În ceea ce privește concluziile Raportului de Expertiza Judiciară din 30 ianuarie 2018, prin care s-a constatat că prejudiciul material cauzat în rezultatul prăbușirii porțiunii de tavan a bunului imobil nr. 4, constituie suma de 296 538,76 de lei, instanța de apel a menționat că încasarea sumei indicate în raportul dat este inadmisibilă, dat fiind faptul că în cererea de concretizare a acțiunii reclamanta a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 100 000 lei.

La 11 ianuarie 2021, Patlatii Elena, reprezentată de avocatul Cojocaru Dorin, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei decizii, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Recurenta Patlatii Elena, în motivarea recursului a invocat că aprecierea probelor de către instanța de apel a fost arbitrară.

Astfel, a menționat că rapoartele de expertiză denotă faptul că starea tehnică a imobilului său a fost afectată ca urmare a lucrărilor de demolare efectuate neautorizat de către intimat, iar circumstanța invocată de instanța de apel cu referire la faptul că la baza admiterii parțiale a acțiunii a fost vârsta imobilului, nu poate tolera și accepta acțiunile terților în vederea afectării evidente a dreptului de proprietate.

Deci, recurenta a specificat că a fost lezată în drepturi, invocând în acest sens art. 1 Protocol la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a

Libertăților Fundamentale, or, prejudiciul solicitat a fost calculat reieșind din faptul că i-a fost îngrădit dreptul de a se folosi de bunul imobil pe o perioadă de 8 ani.

La 27 ianuarie 2021, Calin Andrei, reprezentat de avocatul Roșca Ivan, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul Calin Andrei, în motivarea recursului a invocat că concluzia expertului judiciar Achimov Anatolie cu referire la faptul că la deteriorarea apartamentului nr. 4, pe lângă factorii climaterici a fost parțial și vina pârâtului, nu poate fi reținută, deoarece acesta a fost în imposibilitate de a se expune clar asupra volumului și întinderii răspunderii materiale, astfel rămânând a fi neelucidată principala problemă în justa soluționare a litigiului.

Prin urmare, a specificat că expertul nu a răspuns clar la toate întrebările ordonate și deci concluziile Raportului de expertiză din 30 ianuarie 2018 nu au relevanță la caz și astfel nu pot fi puse la baza concluziilor instanței de apel.

În consecință, recurentul a reiterat că nu există posibilitate de stabilire certă, temeinică și obiectivă atât a legăturii cauzale dintre acțiunile sale și pretensele consecințe negative survenite, cât și a întinderii prejudiciului material cauzat.

La 28 ianuarie 2021, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursurilor, fiind recepționat de către Patlatii Elena la 02 februarie 2021, iar de către Calin Andrei la 03 februarie 2021, conform avizelor de recepție (f.d. 140-142 Vol. II).

La 01 martie 2021, Calin Andrei a depus cerere de recurs suplimentară, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Suplimentar, Calin Andrei a invocat că la examinarea cauzei în instanța de apel, au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

În acest sens, a reiterat că la examinarea cauzei, nu au fost atrași în proces toți coproprietarii, deoarece bunul imobil în litigiu este proprietate comună pe cote-părți ce aparține lui: Calin Andrei Mihail, Peșco Alexandra, Patlatii Elena și Calin Andrei Andrei.

Astfel, a menționat că instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces și anume a coproprietarilor bunului imobil.

La 01 martie 2021, Calin Andrei a depus referință la recursul declarat de Patlatii Elena, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

La 01 martie 2021, Patlatii Elena a depus referință la recursul declarat de Calin Andrei, prin care a solicitat să fie considerat inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursurilor, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 10 noiembrie 2020, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi

restabilit.

Recursurile au fost declarate la 11 ianuarie 2021 de către Patlatii Elena și la 27 ianuarie 2021 de către Calin Andrei, respectiv se consideră depuse în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursurilor completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurențelor cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva

Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Avînd în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de Patlatii Elena, reprezentată de avocatul Cojocaru Dorin și Calin Andrei, reprezentat de avocatul Roșca Ivan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibile recursurile înaintate de Patlatii Elena, reprezentată de avocatul Cojocaru Dorin și Calin Andrei, reprezentat de avocatul Roșca Ivan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Nicolae Craiu

Victor Burduh